

Datum van
inontvangstneming

:

02/06/2023

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-247/23 - 1

Zaak C-247/23 [Deldits]¹

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

18 april 2023

Verwijzende rechter:

Fővárosi Törvényszék (Hongarije)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

29 maart 2023

Verzoekende partij:

VP

Verwerende partij:

Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (nationaal directoraat vreemdelingenbeleid, Hongarije)

Fővárosi Törvényszék

[OMISSIS]

Verzoekende partij:

VP ([OMISSIS] Boedapest [OMISSIS])

[OMISSIS]

Verweerder:

Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság
([OMISSIS] Boedapest [OMISSIS])

Voorwerp van het geding:
van het asielregister

Administratief geschil over het beheer

¹ De naam van de onderhavige zaak is fictief en komt niet overeen met de werkelijke naam van een van de partijen bij het geding.

BESLISSING

De verwijzende rechter verzoekt het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van artikel 16 van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming; hierna: „AVG”).

De verwijzende rechter stelt het Hof de volgende vragen:

1. Moet artikel 16 AVG aldus worden uitgelegd dat de autoriteit die volgens het recht van een lidstaat belast is met het beheer van de registers, met het oog op de uitoefening van de rechten van de betrokkene verplicht is om de door haar verwerkte persoonsgegevens betreffende het geslacht van die persoon te rectificeren wanneer deze gegevens na de opname in het register zijn gewijzigd en daardoor niet voldoen aan het in artikel 5, lid 1, onder d), AVG neergelegde beginsel van juistheid?
2. Indien de eerste vraag bevestigend wordt beantwoord, moet artikel 16 AVG dan aldus worden uitgelegd dat de persoon die om rectificatie van de gegevens betreffende zijn geslacht verzoekt het verzoek om rectificatie met bewijs moet staven?
3. Indien de tweede vraag bevestigend wordt beantwoord, moet artikel 16 AVG dan aldus worden uitgelegd dat de persoon die om rectificatie verzoekt moet bewijzen dat hij een geslachtsveranderende operatie heeft ondergaan?

[OMISSIS]

[OMISSIS] [nationale procesrechtelijke overwegingen]

Motivering

[1] De verwijzende rechter, bij wie een zaak aanhangig is over het beheer van het asielregister, verzoekt het Hof krachtens artikel 267 VWEU om uitlegging van de Unierechtelijke bepaling die nodig is voor de beslechting van het hoofdgeding.

Voorwerp van het geschil en relevante feiten

[2] De verzoekende partij is een Iraans staatsburger die in 2014 in Hongarije als vluchteling is erkend. In deze procedure voerde hen transseksualiteit aan als vluchtmotief. De ingediende psychiatrische en gynaecologische deskundigenverklaringen hebben de genderidentiteit van de verzoekende partij, die als vrouw is geboren, bevestigd. Na de erkenning is hen in het asielregister opgenomen met het geslacht vrouw.

[3] De verwijzende rechter merkt op dat de natuurlijke identificatiegegevens (waaronder het geslacht) van personen die als vluchteling zijn erkend worden geregistreerd in het asielregister. De asielautoriteit verwerkt deze gegevens gedurende een periode van 25 jaar vanaf de eventuele beëindiging van de erkenning.

[4] In 2022 heeft de verzoekende partij verweerder met een beroep op artikel 16 AVG verzocht om in het vluchtelingenregister hun geslacht te rectificeren naar man en hun voornaam te wijzigen. In het kader van de procedure heeft hen de eerder overgelegde medische deskundigenverklaringen ingediend. Verweerder heeft het verzoek bij besluit van 11 oktober 2022 [OMISSIS] afgewezen. Volgens de motivering van het besluit heeft de verzoekende partij niet aangetoond een geslachtsveranderende operatie te hebben ondergaan. De ingediende documenten tonen slechts aan dat er bij hun sprake is van transseksualiteit, maar niet dat hen een geslachtsverandering heeft ondergaan.

[5] De verzoekende partij verzoekt de verwijzende rechter om nietigverklaring van het besluit van verweerder. Hen voert aan dat transseksualiteit conceptueel hetzelfde is als geslachtverandering, en dat de overgelegde medische documentatie de geslachtsverandering onderbouwt. Hen verwijst naar de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM), in het bijzonder naar de arresten A.P., ██████████ / Frankrijk (79885/12, 52471/13, 52596/13) en S.V. / Italië (55216/08), en betoogt dat een geslachtsveranderende operatie niet hoeft te worden aangetoond. Hen benadrukt dat hen zich identificeert als man, volgens de medische rapporten een masculiene verschijning heeft en dat in de rapporten als diagnose de ICD-code voor transseksualiteit (F6400) is vermeld.

[6] Verweerder concludeert tot verwerping van het beroep aangezien de verzoekende partij volgens haar geen authentieke akten of medische documenten heeft overgelegd die een geslachtsverandering aantonen.

Redenen voor de prejudiciële verwijzing, argumenten van partijen

[7] De verwijzende rechter is van oordeel dat de uitlegging van artikel 16 AVG nodig is om vonnis te kunnen wijzen.

[8] De verzoekende partij is van mening dat hen de mogelijkheid moet krijgen voor „rectificatie”. Hen betoogt dat aan personen die een verzoek op grond van artikel 16 AVG indienen geen buitensporige eisen, zoals het aantonen een geslachtsbevestigende operatie te hebben ondergaan, kunnen worden gesteld. Een dergelijke eis zou onverenigbaar zijn met de rechtspraak van het EHRM, een schending opleveren van artikel 1 (recht op menselijke waardigheid), artikel 3 (recht op lichamelijke en geestelijke integriteit) en artikel 7 (recht op eerbiediging van het privéleven en van het familie- en gezinsleven) van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest”), en in strijd zijn met het in artikel 52, lid 3, van het Handvest neergelegde gelijkwaardigheidsbeginsel op

het gebied van de bescherming van de grondrechten. Hen benadrukt dat verschillende lidstaten (Zweden, Denemarken, Malta, Ierland, België, Griekenland en Portugal) de wettelijke erkenning van het geslacht baseren op de verklaring van de transgender persoon.

[9] Volgens verweerder heeft de verzoekende partij niet volledig gevolg gegeven aan het verzoek om aanvullende stukken in te dienen, aangezien hen geen authentieke akten of medische documenten heeft ingediend waaruit een geslachtverandering zou blijken.

Toepasselijke wetgeving

[10] Artikel 16 AVG:

„De betrokkene heeft het recht om van de verwerkingsverantwoordelijke onverwijld rectificatie van hem betreffende onjuiste persoonsgegevens te verkrijgen. Met inachtneming van de doeleinden van de verwerking heeft de betrokkene het recht vervollediging van onvolledige persoonsgegevens te verkrijgen, onder meer door een aanvullende verklaring te verstrekken.”

[11] § 81 van a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (wet nr. LXXX van 2007 betreffende het asielrecht; hierna „asielwet”:

„De asielautoriteit verwerkt de persoonsgegevens van personen die als vluchteling zijn erkend, subsidiaire bescherming of tijdelijke bescherming genieten, om erkenning verzoeken of onder de Dublinprocedure vallen (hierna gezamenlijk: personen die binnen de werkingssfeer van deze wet vallen), de gegevens in verband met hun verblijf en de uitkeringen en ondersteuning waarvoor zij in aanmerking komen, alsook de wijzigingen van deze gegevens, in het asielregister met als doel om

- a) de vluchtelingenstatus, de subsidiairebeschermingsstatus of de status van toegelaten persoon vast te stellen en de daaraan verbonden aanspraken toe te kennen,
- b) de aanspraak op de in deze wet en andere wettelijke regelingen voorziene uitkeringen en ondersteuning vast te stellen,
- c) die personen te identificeren,
- d) parallelle procedures te voorkomen, en
- e) vast te stellen dat er sprake is van een herhaaldelijk ingediend verzoek.”

[12] § 82, onder f), asielwet:

„Voor de toepassing van dit hoofdstuk worden onder gegevens ter identificatie van natuurlijke personen verstaan de volgende gegevens van personen die binnen de werkingssfeer van deze wet vallen:

[...]

f) geslacht;”

[13] § 83, lid 1, onder a), asielwet:

„Het asielregister bevat de volgende gegevens van personen die binnen de werkingssfeer van deze wet vallen:

a) gegevens ter identificatie van natuurlijke personen;”

[14] § 83/A, lid 5, asielwet:

„De asielautoriteit is ambtshalve verplicht een onwettige vermelding te verwijderen, een onjuiste vermelding te rectificeren en een niet opgenomen vermelding alsnog te registreren in het door haar beheerde register.”

Aan de vraagstelling ten grondslag liggende redenen

[15] Gelet op het voorgaande is een prejudiciële procedure noodzakelijk om te verduidelijken onder welke precieze voorwaarden de betrokkenen het in artikel 16 AVG bedoelde recht hebben op rectificatie van de vermelding van hun geslacht in het register.

[16] De aan het Hof gestelde vragen zijn relevant omdat de betrokken Hongaarse wettelijke regeling, de asielwet, weliswaar algemene bepalingen bevat over de verwerking van wijzigingen in de gegevens die in het register zijn opgenomen en over de rectificatie van onjuiste gegevens, maar niet voorziet in een procedure, noch de voorwaarden ervan, voor de in de onderhavige zaak aan de orde gestelde geslachtsverandering en de daarmee samenhangende naamsverandering. De Alkotmánybíróság (Grondwettelijk Hof, Hongarije) heeft in zijn uitspraak nr. 6/2018. (VI. 27.) AB vastgesteld dat er sprake is van een met de grondwet strijdige situatie, bestaande in de schending van artikel II (onschendbaarheid van de menselijke waardigheid) en artikel XV, lid 2 (discriminatieverbod), van de Hongaarse grondwet, omdat de wetgever geen regels heeft vastgesteld voor de procedure betreffende de geslachts- en naamsverandering van rechtmatig in Hongarije gevestigde niet-Hongaarse onderdanen, terwijl deze mogelijkheid wel openstaat voor Hongaarse onderdanen. Het Grondwettelijk Hof heeft het parlement verzocht om zich tot 31 december 2018 te kwijten van zijn wetgevende taak. Het EHRM heeft in zijn uitspraak van 16 juli 2020, Rana/Hongarije (40888/17), eveneens vastgesteld dat Hongarije artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens heeft geschonden door een erkende vluchteling geen toegang te verlenen tot de wettelijke procedure voor

gendererkenning. Ondanks deze rechterlijke beslissingen bevat de Hongaarse wetgeving tot op heden geen bepalingen die nodig zijn om deze procedures te kunnen voeren.

[17] De verwijzende rechter merkt tevens op dat de mogelijkheid van wettelijke erkenning van een geslachtsverandering sinds de uitspraak van het Grondwettelijk Hof ook voor Hongaarse onderdanen is verdwenen, zodat de verwijzende rechter evenmin de mogelijkheid heeft om de leemte in de wetgeving te vullen door de voor Hongaarse onderdanen geldende bepalingen naar analogie toe te passen. De verzoekende partij heeft deze leemte in de Hongaarse wetgeving eveneens geconstateerd, daarom heeft zij haar verzoek rechtstreeks op artikel 16 AVG gebaseerd.

[18] Gelet op het voorgaande is voor de beslechting van het hoofdgeding noodzakelijk om te verduidelijken of artikel 16 AVG, als rechtstreeks toepasselijke Unierechtelijke bepaling, verweerder verplicht om de in haar register opgenomen persoonsgegevens met betrekking tot het geslacht te rectificeren, en zo ja, welk bewijs zij als ondersteuning mag verlangen van de persoon die om rectificatie verzoekt.

[OMISSIS]

[OMISSIS] [nationale procesrechtelijke overwegingen]

Boedapest, 29 maart 2023

[OMISSIS]

[OMISSIS] [ondertekeningen]